

Відсутність протягом тривалого часу фінансування реконструкції теплової енергетики в умовах вичерпання проектного ресурсу енергообладнання є однією з визначальних причин його наростаючої аварійності. Про це говорять найбільші за всю історію теплової енергетики України аварії на Запорізькій і Вуглегірській ТЕС (ЗТЕС і ВТЕС). Ці аварії слід ретельно вивчити й проаналізувати не лише в науково-технічному плані, а й на державному рівні. Небезпека таких аварій дуже висока й може призвести до розвалу Об'єднаної енергосистеми (ОЕС) України з відокремленням від енергосистем суміжних країн, з якими ми зв'язані лініями електропередачі. За останні десятиліття подібні випадки мали місце в Європі, США й Канаді, зі знеструмленням величезних територій і мільйонів споживачів, включаючи великі промислові комплекси.

<...> Про екологічно чисте спалювання вугілля і регіональне енергозабезпечення. Одним зі шляхів виходу з кризового стану енергетики слід вважати застосування на ТЕС нових технологій екологічно чистого спалювання вугілля. До них належать насамперед технології циркулюючого киплячого шару (ЦКШ), внутрішньоциклова газифікація вугілля, застосування водовугільних суспензій тощо. Про них неодноразово згадувалося в дослідженнях і розробках учених НАН України та інших наукових центрів, вони широко використовуються у світовій енергетиці десятки років.

Застосування цих технологій створить передумови для використання в широких масштабах низькоякісного кам'яного вугілля і відходів його збагачення, а також бурого вугілля. Використання бурого вугілля відкритих розробок у малій енергетиці при значних його запасах може стати альтернативним джерелом енергії в окремих регіонах. Це підтверджується досвідом німецьких і болгарських енергетиків, а також і нашим вітчизняним досвідом не такої вже далекої давнини.

З огляду на дефіцит енергоносіїв, у тому числі енергетичних марок кам'яного вугілля, нарощування відкритого видобутку бурого вугілля могло б сприяти збалансуванню паливоенергозабезпечення на місцевому (регіональному) рівні.

<...> На думку багатьох досвідчених енергетиків, державна політика із забезпечення промислової безпеки енергетичних об'єктів не відповідає тим завданням, які стоять перед енергетикою країни. Для її вдосконалення назріла необхідність створити міжвідомчу групу з висококваліфікованих фахівців-енергетиків різного профілю, а також учених, які займаються проблемами промислової безпеки й техногенних катастроф. Мета роботи такої групи – аналіз і запобігання можливості виникнення аналогічних

критичних ситуацій, насамперед в Об'єднаній енергосистемі України.

Світовий досвід кількарізного знеструмлення найбільших регіонів США, Великобританії, Австралії, Франції та інших країн, а також аварій на Саяно-Шушенській ГЕС, АЕС «Фукусіма-1», Чорнобильській АЕС дає чіткі сигнали про те, що зайвої уваги до небезпек техно-технологічного характеру в енергетиці не буває, а є лише їх недооцінка. Більше того, необхідно глибоко проаналізувати попередній досвід розвитку енергетики, створити діючий державний орган з проблем ефективного функціонування енергетики в цілому за участі визнаних професійних енергетиків країни, у тому числі тих, хто з різних причин сьогодні не затребуваний.

З огляду на провідну роль енергетики в сучасному світі, з усією очевидністю назріла необхідність над усім цим замислитися Міністерству енергетики і вугільної промисловості й Раді національної безпеки та оборони України. Вирішення нагальних проблем безпеки теплової енергетики в сучасних умовах має глобальний характер. Необхідний комплекс науковообґрунтованих й оптимізованих рішень невідкладних проблем надійності, економічності, подовження ресурсу, промислової та екологічної безпеки теплової енергетики, а також її відновлення за рахунок упровадження сучасних енергоагрегатів (*Здановський В. Глобальні проблеми енергетики. Як нам їх розв'язати? // Дзеркало тижня. Україна (http://gazeta.dt.ua/energy_market/globalni-problemi-energetiki-yak-nam-yih-rozv-yazati-teplova-energetika-ukrayini-maye-buti-bezpechnoyu-.html). – 2013. – 14.06).*